

**Parafia luterska
i rzymskokatolicka
w Kamieńcu**

Ks. Krzysztof Bielawny

Parafia luterańska i rzymskokatolicka w Kamieńcu

**Warmińskie Wydawnictwo Diecezjalne
2016**

[Kup książkę](#)

Za zgodą Kurii Metropolitalnej
Archidiecezji Warmińskiej
Olsztyn, 23 .11. 2015 r.
L.dz. 1459/2015

Recenzenci:
Prof. dr hab. Janusz Hochleitner
Ks. prof. dr hab. Jacek Neumann

Projekt okładki, skład i łamanie
Bogdan Grochal

Korekta
Alicja Bartosik

Fotografie:
Archiwum Parafii Rzymskokatolickiej
w Kamieńcu, ks. Wiesław Szymankiewicz, ks. Paweł Kurach,
ks. Tomasz Szramowski, Archiwum Rodziny Chołubiec,
Nadrosik i brata Remigiusza Ruteckiego

© Copyright by Krzysztof Bielawny

ISBN 978-83-65210-16-6

Art Print. Przedsiębiorstwo poligraficzne
ul. Ciechocińska 2
11-041 Olsztyn

[Kup książkę](#)

Słowo wstępne

Historia i pamięć bywa zapominana. Dwie daty naszego kościoła mobilizują do podziękowań i wspomnień. Kościół, tak jak dzisiaj się prezentuje, zbudowano w roku 1716. Toteż w 2016 r. obchodzimy jego trzechsetlecie. Kolejną okazją do wspomnień i podziękowań jest rok 1957 – kiedy to erygowano parafię rzymskokatolicką p.w. Matki Boskiej Królowej Świata w Kamieńcu. Zatem w roku 2017 przypada 60-lecie naszej parafii. Dziękujemy Panu Bogu za ten czas Bożych i ludzkich wydarzeń.

Chciałbym podziękować mieszkańcom parafii, którzy udostępnili swoje wspomnienia i zdjęcia, aby ta historia mogła być zapisana i zilustrowana. Bardzo ciekawe są niektóre szczegóły opisujące życie i wiarę tamtych czasów, w szczególności bowiem widzieć zawsze bardziej życie ludzkie. Autor zafascynowany historią, szczególnie tą jeszcze nie odkrytą, przystąpił do pracy. Dziękuję ks. kan. Wiesławowi Szymankiewiczowi za rady i wielką pomoc w powstaniu tej historii, także dzięki Jego własnym wspomnieniom.

Radujemy się bardzo, że z naszej parafii wywodzą się siostra pallotynka Zofia Chołubiec i brat zakonny jezuita Remigiusz Rućki. Pan Bóg przygotowuje grunt pod powołanie do służby Bożej i taki grunt był w Kamieńcu. Dziękujemy, że odpowiedzieli na dar powołania i nadal radują nas swoją modlitwą.

Dla mnie osobiście historia kościoła w Kamieńcu, wzniesionego dla chrześcijan wyznania luterńskiego, uczy mnie potrzeby dialogu z braćmi chrześcijanami. Być w dialogu, to przede wszystkim korzystać, uczyć się czegoś, to być dla kogoś życiodajnym i z tego życia brać. W tym sensie mamy wiele do nauczenia się od protestantów z tamtych czasów i przede wszystkim z czasów dzisiejszych. Sięganie do historii parafii katolickiej ukazuje nam troskę jej duszpasterzy – tych trudnych czasów, kiedy to odzyskiwano i remontowano kościoł i plebanie, czasem za cenę sprzeciwu wobec ówczesnej władzy, a nawet własnego biskupa, jak wspominają byli proboszczowie: ks. Paweł Kurach i ks. Wiesław Szymankiewicz.

Ta książeczka jest także cegielką, która wspomaga uzupełnienie niektórych elementów prezbiterium; między innymi powstanie nowego ołtarza. Dziękuję ofiarodawcom, którzy wnieśli także taki swój wkład w kościół w Kamieńcu.

Dziękuję także wszystkim Parafianom, bo to oni dzielnie budowali i budują ten Kościół Boży składający się z ludzi, których skupia Eucharystia. To oni się modlą, wypraszając dla nas Boże dary. Dziękuję ministrantom. W tekście widnieją nazwiska wybrane przez Autora, ale na pewno osób zasługujących na wielkie podziękowanie za trud budowania naszej parafii jest więcej. Niech Dobry Bóg wszystkim obficie wynagrodzi. Niech ta książeczka będzie naszą historią, poprzez którą budujemy nasz Kościół.

Ks. Tomasz Szramowski
Proboszcz

Wprowadzenie

Początki chrześcijaństwa w Kamieńcu i okolicznych miejscowościach datowane są na połowę XIII stulecia. Obszar, na którym lokowano Kamieniec, do reformacji był własnością kapituły pomezkańskiej. Przed reformacją mieszkańcy Kamieńca, wówczas Habersdorf, przynależeli do parafii w Suszu. Przed reformacją w Kamieńcu nie było świątyni. Pierwszą świątynię wybudowano w Kamieńcu na początku XVII stulecia, zaś pierwszym stałym duszpasterzem Kościoła luterańskiego był Andrzej Kofnatius.

Złoty okres w dziejach Kamieńca przypadł na XVIII stulecie, to wówczas wzniesiono nową świątynię i pałac. Od roku 1718 dotychczasowa nazwa Habersdorf została zamieniona na Finckenstein i w takim brzemieniu przetrwała do końca II wojny światowej. Od roku 1945 nosi nazwę Kamieniec.

Świątynię luterańską w Kamieńcu i Olbrachtowie przejął do kultu katolickiego w roku 1946

ks. Stanisław Baranowski, proboszcz parafii p.w. św. Rozalii w Suszu. Ks. bp Tomasz Wilczyński, biskup diecezji warmińskiej, w 1957 r. utworzył nową parafię w Kamieńcu, pierwszym stałym duszpasterzem parafii rzymskokatolickiej w parafii kamienieckiej mianowano ks. Lucjana Geler-ta. W 1994 r. parafia pomniejszyła się o wiernych skupionych wokół kościoła w Olbrachtowie. Od tego czasu świątynię obsługują duchowni z Susza. Ks. proboszcz Wiesław Szymankiewicz w 1989 r. wybudował kaplicę dojazdową p.w. Dobrego Pa-sterza w Lubnowie i w byłej szkole w 1992 r. zor-ganizował punkt kapliczny p.w. św. Brata Alberta w Bornicach.

*Ołtarz główny z figurą Matki Boskiej Królowej Świata
(2015 r.)*

Spis treści

Słowo wstępne	5
Wprowadzenie	7
 Początki i właściciele Kamieńca	9
Okres luterński	10
Początki działalności duszpasterskiej Kościoła katolickiego w Suszu w XIX stuleciu	23
Po II wojnie światowej	40
Powstanie parafii rzymskokatolickiej w Kamieńcu	42
Ks. Lucjan Gelert (1957–1960)	42
Ks. Jan Malinowski (1960–1962)	46
Ks. Stanisław Kejdel (1962–1965) – niestrudzony duszpasterz	56
Ks. Jan Czajkowski (1965–1972)	58
Ks. Tadeusz Ruciński (1972–1976)	60
Ks. Tadeusz Mazur (1976–1979)	61
Ks. Paweł Kurach (1979–1981)– zatroskany o świętość parafian	63
Ks. Wiesław Szymankiewicz – gorliwy pasterz (1981–2013)	79
Ks. Tomasz Szramowski (2013 –)	87
Katechizacja	100
 Zakończenie	104
Presbiterologia parafii Kamieniec	105
Powołania zakonne z parafii Kamieniec	107